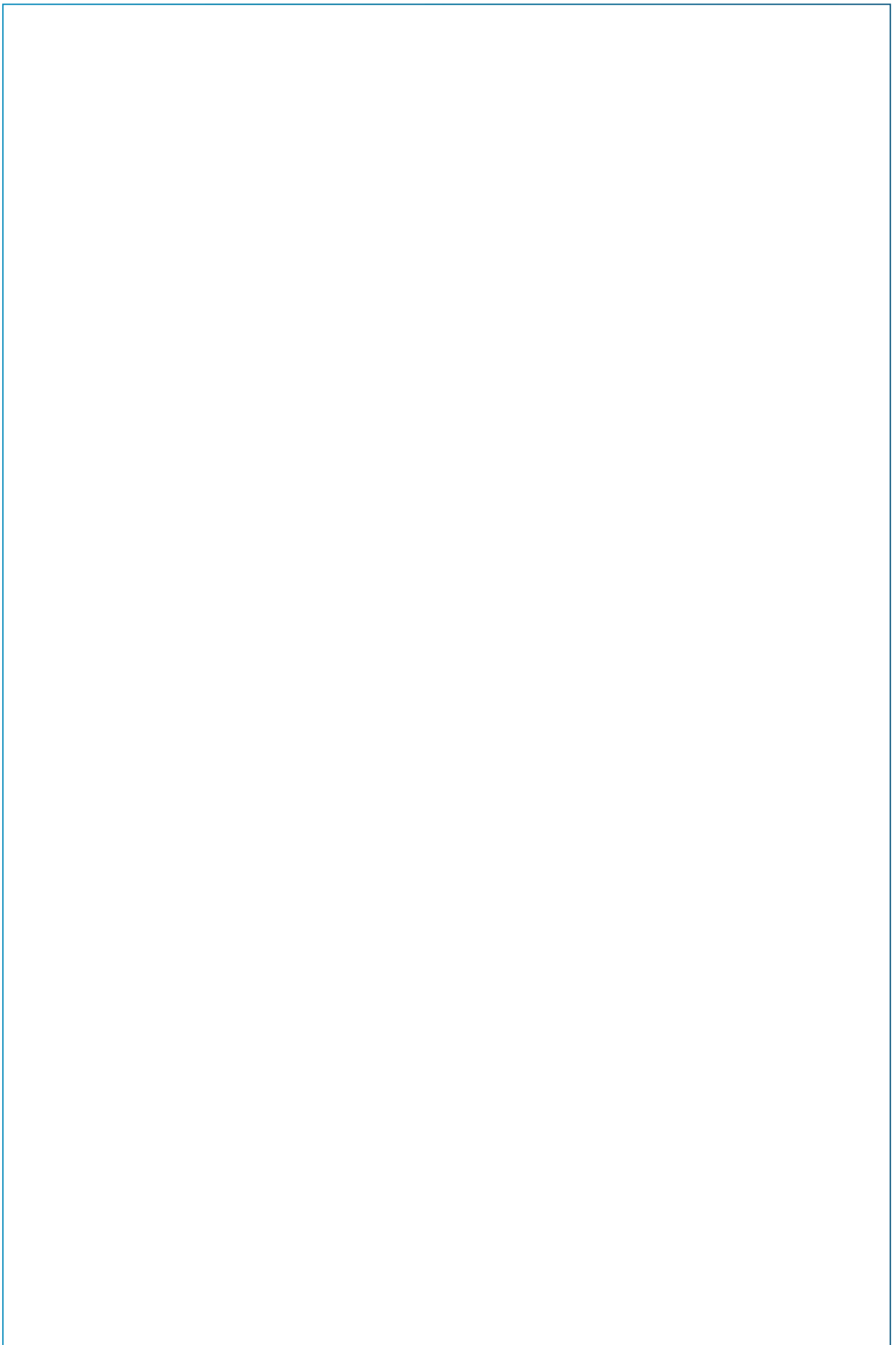

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

ISPITIVANJA O ISKUSTVIMA I ZADOVOLJSTVU NASTAVOM NA DALJINU

Zagreb, lipanj 2020.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja proveo je **pet velikih ispitivanja vezanih za nastavu na daljinu**.

Dva su bila usmjerena na maturante, a tri na učitelje i roditelje u osnovnim školama.

ISPITIVANJA NASTAVE NA DALJINU PROVEDENA NA MATURANTIMA

Maturanti su ispitani s dva online upitnika. Prvi je proveden u travnju 2020. te je bio potpuno anonimn. Drugi je proveden tijekom provedbe državne mature te se njemu pristupalo kroz sustav „postani-student“.

Na taj je način moguće povezati odgovore učenika s njihovim postignućem na ispitima državne mature.

Travanj 2020.

Prvo je ispitivanje provedeno u travnju 2020., neposredno nakon donošenja odluke o izuzimanju nastavnih sadržaja/ishoda drugog polugodišta iz ispita državne mature.

Upitnik je proveden online u suradnji s ispitnim koordinadorima. Upitniku je pristupilo **13 099**. Cilj mu je bio ispitati: psihološku uznemirenost maturanata, samoregulaciju učenja u uvjetima nastave na daljinu te neke stavove o državnoj maturi.

KLJUČNI NALAZI

Pitanja vezana za tehničke mogućnosti praćenja nastave govore da:

- **25% maturanata nema vlastitu sobu,**
- **35% maturanata nema vlastito računalo,**
- **15% maturanata nije imalo odgovarajuću računalnu opremu te da ih je**
- **preko 60% u većoj ili manjoj mjeri imalo poteškoća s internetom tijekom nastave na daljinu.**

Neizvjesnost uoči provedbe državne mature uzrokovala je veliku psihološku uznemirenost kod maturanata.

Unatoč tome što se moglo steći dojam da maturanti žele otkazivanje ovogodišnje državne mature, u upitniku ih se većina izjasnila da žele cjelovitu državnu maturu.

Maturanti su puno vremena provodili izvršavajući svoje školske obaveze i to je u velikoj mjeri interferiralo s pripremama za ispite državne mature.

Gotovo 90% maturanata izjavljuje da im nemogućnost izravne komunikacije s nastavnicima otežava savladavanje nastavnih sadržaja.

Oko 80% maturanata imalo je poteškoća s organizacijom vremena u uvjetima nastave na daljinu, a gotovo 90% je imalo poteškoće s koncentracijom.

KLJUČNI NALAZI

Kao najčešće kanale preko kojih se odvijala nastava i komunikacija s nastavnicima, maturanti navode e-mail, WhatsApp, Zoom i Teams, a **Loomen se nalazi tek na petome mjestu pri čemu je manje od polovine maturanata izjavilo da ga je koristilo.**

Oko 40% maturanata izjavilo je da je nastavnih obaveza u danim okolnostima bilo previše.

U prosjeku su dnevno provodili 3-6 sati za računalom rješavajući školske obveze.

Čak 75% ih je izjavilo da je nastava na daljinu od njih iziskivala više napora nego uobičajena nastava.

Samo 8% ispitanih maturanata izjavilo je da je bilo zadovoljno izvedbom nastave na daljinu, ali istovremeno ih oko 60% izjavljuje da su zadovoljni ocjenama. Ovo ukazuje na visoku razinu svjesnosti učenika da su njihove ocjene nerealno visoke jer na maturi pretežno očekuju lošije ocjene od onih školskih.

Psihološka uznemirenost bila je manja za vrijeme same provedbe državne mature nego u periodu iščekivanja.

Učenci strukovnih škola općenito su manje zabrinuti oko ispita državne mature nego učenici gimnazija.

Oko 50% maturanata pohađalo je dodatne pripreme za ispite državne mature, od toga oko 60% u specijaliziranim ustanovama. Nakon provedenih ispita, 40% onih koji su pohađali pripreme tvrde da im pripreme nisu bile korisne i da su se mogli pripremiti i sami.

Gotovo 90% maturanata smatra da bi bilo dobro da su se ranije tijekom školovanja imali prilike susresti s ispitima sličnim državnoj maturi.

Maturanti su kao izvor institucionalne podrške izdvojili svoje škole. NCVVO ih je navelo 11%, dok je MZO istaknulo tek 2% njih.

ISPITIVANJA RODITELJA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA O NASTAVI NA DALJINU

Ispitivanja roditelja provedena su u svibnju i lipnju. Prvo je provedeno ispitivanje za učenike petih i sedmih razreda u kojemu je sudjelovalo preko 25 000 roditelja. Ove dvije generacije obuhvaćene su jer se radi o učenicima koji su u razredima koji u sustavu osnovnog obrazovanja predstavljaju prijelazne točke. Tijekom provedbe upitnika, Centar je dobio brojne povratne komentare iz kojih je bilo razvidno da roditelji žele upitnik i za nastavu djece u ostalim razredima. Stoga je upitnik za roditelje sve osnovnoškolske djece konstruiran temeljem analize prethodnog provedenog upitnika. Prvim upitnikom ispitivale su se i životne navike tijekom socijalne izolacije. Drugim se upitnikom, koji je proveden u lipnju i srpnju, u većoj mjeri nastojalo zahvatiti karakteristike nastave na daljinu. Njemu je pristupilo oko 40 000 roditelja. Dakle, upitnicima za roditelje ukupno je pristupilo **65 000 roditelja**.

KLJUČNI NALAZI

Više od polovice učenika dijeli računalno s drugim ukućanima ili ga mora posuđivati. Nadalje, 25% učenika nema u svojim domovima prikladno mjesto gdje mogu u miru izvršavati školske zadatke.

U osnovnim je školama samo 6% učenika koristilo Loomen za svoj rad.

Svega 20% roditelja tvrdi da su njihova djeca doista imala nastavu uživo.

Čak 70% učenika komuniciralo je s nastavnicima samo putem aplikacija na pametnim telefonima i putem e-maila.

Gotovo 80% roditelja je izjavilo da je nastava na daljinu iziskivala veliki trud od njih, a više od polovice tvrdi da su djeca zbog nastave na daljinu bila pojačano napeta.

Manje od polovice roditelja smatra da je nastava na daljinu bila kvalitetna te ih svega 35% smatra da su njihova djeca napredovala. Pritom ih velika većina eventualni napredak pripisuje svom vlastitom angažmanu.

Roditelji su dominantno zadovoljni ocjenama, ali trećina ih priznaje da je ocjenjivanje bili blaže. Velika većina ocjena temeljila se na raznim oblicima projekata (mape, referati, prezentacije i sl.) te na online kvizovima.

ISPITIVANJA UČITELJA OSNOVNIH ŠKOLA O NASTAVI NA DALJINU

Učitelji osnovnih škola ispitani su putem online upitnika. Informacija o provedbi ispitivanja bila je poslana svim ravnateljima osnovnih škola koji su o tome trebali obavijestiti učitelje. Upitnik je proveden nakon završetka nastave u svim županijama te mu je pristupilo **6710 učitelja**. Pritom trećina učitelja dolazi iz škola u kojima se provodi eksperimentalni program „Škola za život“. Iz toga proizlazi da su navedene škole u većoj mjeri rasponzivne na provedbu ovakvih ispitivanja u odnosu na ostale škole.

KLJUČNI NALAZI

Većina nastavnika (80%) ima odgovarajuće uvjete za provedbu nastave na daljinu: vlastito računalo, prostor za rad i internet.

Učitelji, kao i roditelji, izjavljuju da se velika većina komunikacije s učenicima odvijala putem e-maila i aplikacija na mobilnim uređajima. Samo trećina učitelja kaže da je održavala uživo online nastavu.

Međutim, dok samo 6% roditelja izjavljuje da se nastava odvijala preko Loomena, to isto tvrdi preko 30% učitelja. Većina učitelja tvrdi da je više od 7 sati dnevno provodila uz računalo ili druge uređaje zbog nastavnih obaveza.

Čak 90% učitelja tvrdi da je nastava na daljinu od njih iziskivala veliki napor i trud te je za njih predstavljala dodatni izvor stresa. **Međutim, više od polovice ih smatra da nastava na daljinu nije bila kvalitetna. Također, više od polovice učitelja smatra da su na napredak učenika tijekom nastavne na daljinu zaslužni roditelji.**

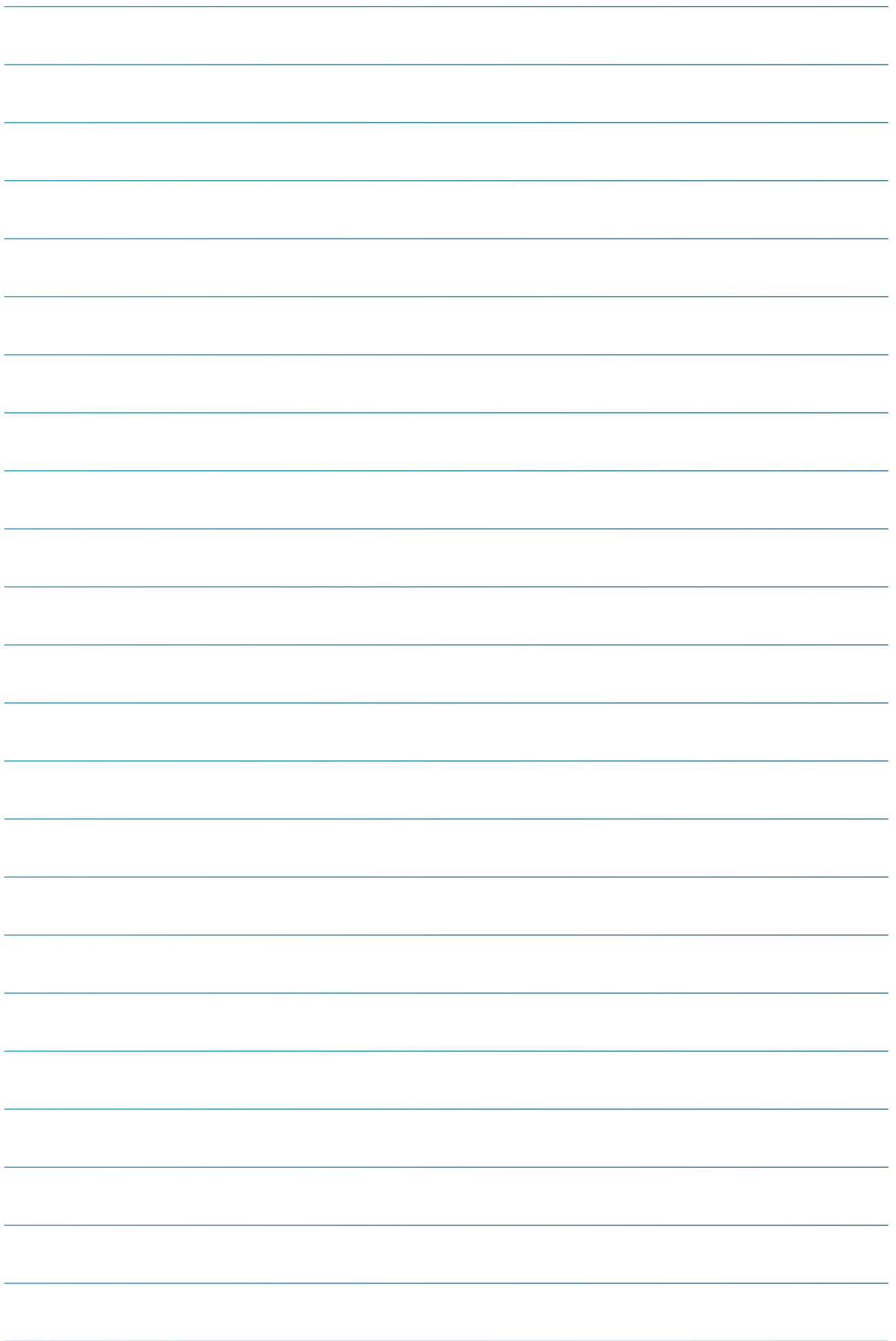
Manje od polovice učitelja smatra da su ocjene koje su zaključili odraz stvarnoga znanja te ih dvije trećine tvrdi da su u ocjenjivanju bili blaži nego inače.

Manje od polovice (40%) učitelja tvrdi da su im Upute za ocjenjivanje (MZO) bile korisne.

Četvrtina učitelja tvrdi da se njihovi ravnatelji nisu interesirali za provedbu nastave na daljinu.

Također, manje od polovice učitelja izjavljuje da su imali stručnu podršku stručne službe prilikom provedbe nastave na daljinu.

**NACIONALNI CENTAR ZA
VANJSKO VREDNOVANJE
OBRAZOVANJA**

Ul. Damira Tomljanovića-Gavrana 11
10020 Zagreb
www.ncvvo.hr